

Χ.Α.Ν.Θ.

Χριστουγεννιάτικη συναυλία

με την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης

ΚΡΑΤΙΚΗ
ΟΡΧΗΣΤΡΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 21 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2012

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων,
Πολιτισμού και Αθλητισμού

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης επιχορηγείται και εποπτεύεται από το Υ.ΠΑΙ.Θ.Π.Α.

Η συναυλία τελεί υπό την αιγίδα
του Υπουργείου Μακεδονίας-Θράκης

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΥΡΑΤ

ΑΝ. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΕΛΛΥ ΜΙΜΗΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΙΔΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΣΥΝΑΥΛΙΩΝ (Ε.Τ.Ο.Σ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΕΡΒΑΣ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΔΟΜΝΑ ΕΥΝΟΥΧΙΔΟΥ

ΜΕΛΗ
ΜΑΡΙΑ ΒΟΖΙΚΗ
ΜΙΧΑΛΗΣ ΛΑΠΙΔΑΚΗΣ
ΕΥΣΤΑΘΙΑ ΜΑΥΡΙΔΟΥ-ΓΚΟΥΤΖΙΚΑ

Χ.Α.Ν. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΩΣΣΙΔΗΣ

Α' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΠΑΡΙΣ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ
Β' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΤΣΙΚΙΝΑ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΣΜΑΡΑΓΔΗ ΔΟΥΔΟΥ
ΤΑΜΙΑΣ
ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΛΦΙΔΗΣ
ΜΕΛΟΣ Ε.Ε.
ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΙΜΠΙΚΑΚΗΣ
ΜΕΛΟΣ Ε.Ε.
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΚΑΝΑΚΗΣ

ΜΕΛΗ
ΕΛΕΝΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ, ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΒΑΜΒΑΚΗΣ,
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΑΜΒΑΚΟΥΔΗΣ, ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ,
ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ, ΜΑΡΙΑ ΔΙΑΛΥΝΑ,
ΑΓΓΕΛΟΣ ΖΑΧΑΡΩΦ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ,
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΛΕΜΟΝΙΔΗΣ, ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΛΙΝΔΑ,
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΟΓΟΘΕΤΗΣ, ΕΥΑ ΜΕΡΤΖΟΥ,
ΑΛΕΞΗΣ ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ,
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΕΤΡΑΣ, ΣΠΥΡΟΣ ΣΚΟΤΙΔΑΣ,
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ

Γιάννης Σωσσίδης

Πρόεδρος Δ.Σ. Χ.Α.Ν.Θ.

Με μεγάλη χαρά η Χ.Α.Ν.Θ. υποδέχεται στο Αθλητικό Κέντρο Χ.Α.Ν.Θ. «Μίμης Τσικίνας» την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, τη Μικτή Χορωδία Θεσσαλονίκης, τους ερμηνευτές, τους συντελεστές και όλους εσάς.

Η Χ.Α.Ν.Θ. συμπλήρωσε πέρσι 90 χρόνια συνεχούς προσφοράς στην πόλη και στους ανθρώπους της. Ο πολιτιστικός, επιμορφωτικός και κοινωνικός της ρόλος βρίσκουν απόλυτη εφαρμογή στη συνεργασία της με την Κ.Ο.Θ., με την οποία υπογράψαμε φέτος τον Οκτώβριο Πρωτόκολλο Συνεργασίας, με στόχο την υλοποίηση κοινών δράσεων για τη διάχυση της μουσικής παιδείας στη νεολαία και στο κοινό της πόλης.

Το αποκορύφωμα της συνεργασίας αυτής είναι η μεγάλη Χριστουγεννιάτικη Συναυλία που μας προσφέρει η Κ.Ο.Θ. Τα έσοδα από τη συναυλία θα διατεθούν για την είνσχυση των προγραμμάτων κοινωνικής προσφοράς της Χ.Α.Ν.Θ. Η προσπάθεια που καταβάλουμε είναι τεράστια, ώστε η οικονομική κρίση να μην απειλήσει με περικοπές τα προγράμματά μας ή να αναστείλει τις δράσεις μας. Προσπαθούμε όλοι μαζί, εθελοντές και επαγγελματίες, να εμπλουτίσουμε και να δυναμώσουμε τη δράση μας, ώστε να προσφέρουμε μία σημαντική διέξοδο για τα παιδιά, τους νέους και τους κατοίκους της Θεσσαλονίκης.

Ευχαριστούμε θερμά την Κ.Ο.Θ. για την προσφορά της, τους χορηγούς της εκδήλωσης και όλους εσάς, μέλη και φίλους της Χ.Α.Ν.Θ. που πάντα είστε δίπλα μας.

Τις καλύτερες ευχές του Διοικητικού Συμβουλίου και των επαγγελματικών στελεχών της Χ.Α.Ν.Θ. για Χαρούμενα Χριστούγεννα και Ευτυχισμένο το Νέο Έτος για σας, τις οικογένειές σας και για όλο τον κόσμο.

Κωνσταντίνος Ζέρβας

Πρόεδρος Δ.Σ. του Ε.Τ.Ο.Σ. Κ.Ο.Θ.

Βρίσκομαι στην ευχάριστη θέση, ως Πρόεδρος του Δ.Σ. του Ε.Τ.Ο.Σ. της Κ.Ο.Θ. και μέλος της μεγάλης οικογένειας της Χ.Α.Ν.Θ., να σας καλωσορίσω στην φετινή Χριστουγεννιάτικη συναυλία μας, η οποία είναι μια μουσική προσφορά σε ολόκληρη την πόλη, αλλά κυρίως στην αδελφότητα.

Από την πρώτη στιγμή που ανέλαβα την Προεδρία του Δ.Σ. του Ε.Τ.Ο.Σ. της Κ.Ο.Θ., επιθυμία μου ήταν να υπάρξει μια συνεργασία ανάμεσα στους δύο οργανισμούς. Η επιθυμία αυτή γίνεται πλέον πράξη και αποφέρει πολλά οφέλη, μυστώντας τους νέους στην μαγεία της συμφωνικής μουσικής.

Με πολλή μεγάλη χαρά η Κ.Ο.Θ. προσφέρει μία από τις σημαντικότερες συναυλίες της στη Χ.Α.Ν.Θ., γεμίζοντας με χριστουγεννιάτικες μελωδίες και χαρμόσυνα μηνύματα συνεργασίας και αδελφοποίησης έναν ασυνήθιστο χώρο συναυλιών – το κλειστό γήπεδο μπάσκετ «Μίμης Τσικίνας». Μέσα από τη μουσική δυναμώνουμε το μήνυμα των Χριστουγέννων, μήνυμα αγάπης, ανθρωπιάς, αλληλεγγύης στο συνάνθρωπο.

Είναι ελπίδα όλων μας να συνεχίσουν να πραγματοποιούνται τέτοιου είδους εκδηλώσεις για ιστορικούς οργανισμούς. Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, εκπληρώνοντας τον κοινωνικό της στόχο, θα συνεχίσει να βρίσκεται δίπλα στα νέα παιδιά προσφέροντας μια μεγάλη μουσική αγκαλιά.

Εύχομαι σε όλους καλά Χριστούγεννα, καλές Γιορτές και ένα 2013 με πολλή μουσική, εθελοντισμό και κοινωνική προσφορά!

«Χριστουγεννιάτικη συναυλία για τη Χ.Α.Ν.Θ.»

Παρασκευή 21 Δεκεμβρίου 2012

Αθλητικό Κέντρο ΧΑΝΘ «Μίμης Τοπικίνας» - 21:00

Διεύθυνση ορχήστρας: Κάρολος Τρικολίδης

Σοπράνο: Μαρίνα Βουλογιάννη

Μέτζο-σοπράνο: Δήμητρα Καλαϊτζή-Τηλικίδου

Τενόρος: Γιάννης Χριστόπουλος

Συμμετέχει η Μικτή Χορωδία Θεσσαλονίκης

σε διδασκαλία Μαίρης Κωνσταντινίδου

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Φέλιξ Μέντελσον-Μπαρτόλντυ (1809-1847): Χριστός, Έργο 97 (20')

Χούγκο Βολφ (1860-1903): Νύχτα Χριστουγέννων (18')

Διάλειμμα

Χριστουγεννιάτικα τραγούδια (με αλφαριθμητική σειρά)

Noël Nouvelet για τενόρο, χορωδία και ορχήστρα

(ενορχήστρωση: Νέστωρ Ταίηλορ)

Άγια Νύχτα για σοπράνο, μέτζο σοπράνο, βαρύτονο, χορωδία και ορχήστρα

(ενορχήστρωση: Νίκος Αθηναίος)

Κάλαντα Θράκης για χορωδία και ορχήστρα

(ενορχήστρωση: Νέστωρ Ταίηλορ)

Κάλαντα του Κόδεντρου για τενόρο, χορωδία και ορχήστρα

(ενορχήστρωση: Νέστωρ Ταίηλορ)

Κάλαντα Ουκρανίας για χορωδία και ορχήστρα

(ενορχήστρωση: Νέστωρ Ταίηλορ)

Κάλαντα Προποντίδας για χορωδία και ορχήστρα

(ενορχήστρωση: Νέστωρ Ταίηλορ)

Ο Μικρός Τυμπανιστής για χορωδία και ορχήστρα

(ενορχήστρωση: Νέστωρ Ταίηλορ)

Πρωτοχρονιά για χορωδία και ορχήστρα

(ενορχήστρωση: Γιάννης Σαμπροβαλάκης, εναρμόνιση: Τάσος Παππάς)

Το Θαύμα για σοπράνο, χορωδία και ορχήστρα

(ενορχήστρωση: Γιάννης Σαμπροβαλάκης, εναρμόνιση: Τάσος Παππάς)

Το Τζάκι για χορωδία και ορχήστρα

(ενορχήστρωση: Γιάννης Σαμπροβαλάκης, εναρμόνιση: Τάσος Παππάς)

Τρίγωνα Κάλαντα για τενόρο, χορωδία και ορχήστρα

(ενορχήστρωση: Νέστωρ Ταίηλορ)

Χιόνια στο Καμπαναριό για χορωδία και ορχήστρα

(ενορχήστρωση: Νέστωρ Ταίηλορ)

Η Χ.Α.Ν.Θ. ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Η Χριστιανική Αδελφότητα Νέων Θεσσαλονίκης ιδρύθηκε το 1921 ως κοινωφελές μη κερδοσκοπικό σωματείο ιδιωτικού δικαίου. Το 1923 παραχωρείται στη Χ.Α.Ν.Θ. το σημερινό οικόπεδο για την ανάπτυξη των προγραμμάτων της. Το 1927, ο τότε Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Γεννάδιος, αρχίζει έρανο μεταξύ των Ελλήνων ομογενών της Αμερικής και ξεκίνα η ανέγερση του σημερινού κτιρίου, η κατασκευή του οποίου ολοκληρώνεται το 1934. Το 2006 το ιστορικό κτίριο της Χ.Α.Ν.Θ. κρίνεται διατηρητέο μνημείο της Θεσσαλονίκης των αρχών του 20ου αιώνα.

Η Χ.Α.Ν.Θ. υπήρξε πάντοτε πρωτοπόρο σωματείο στον αθλητισμό, στις κατασκηνώσεις, στην κοινωνική προσφορά και στην επιμόρφωση. Ήδη από το 1919 έχει φέρει στην Ελλάδα το μπάσκετ και ανέλαβε την προώθηση όλων σχεδόν των ομαδικών και ατομικών αθλημάτων στη Θεσσαλονίκη. Το 1922 εισάγει το θεσμό των κατασκηνώσεων, οργανώνοντας την πρώτη κατασκήνωση στη Αγία Τριάδα, ενώ το 1924 ξεκινάει τη λειτουργία της πρώτης πανελλήνιας παιδικής κατασκήνωσης στον Άγ. Ιωάννη – Πηλίου. Ακολουθεί το 1972 η ίδρυση κατασκήνωσης στον Άγ. Νικόλαο – Χαλκιδικής, το 1980 η οργάνωση κινητής κατασκήνωσης στην Πίνδο, το 1994 θεμελιώνει το Πρότυπο Ορεινού Εκπαιδευτικό Κέντρο στο Νυμφαίο – Φλώρινας, ενώ φέτος για πρώτη φορά λειτουργήσεις ιστιοπλοϊκή κατασκήνωση. Το 1990 ξεκινά η Σχολή Στελεχών, ένα 3ετές πρόγραμμα βιωματικής εκπαίδευσης για εφήβους.

Το 1926 ιδρύει την Επιτροπή Προστασίας Αλητόπαιδος για την περιθαλψη ορφανών παιδιών και από το 1955 μέχρι το 1978 λειτουργήσει τη Στέγη Σπουδαστού, όπου φιλοξενούνταν άποροι φοιτητές από την επαρχία. Σε συνεργασία με το Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών το 1982 στέγασε Λευκοράσους πρόσφυγες στην περιοχή Χαριλάου. Το 1947 ιδρύει το πρώτο Νυχτερινό Γυμνάσιο Θεσσαλονίκης και σχολές λογιστικής, στενογραφίας και γραφομηχανής.

Στη διάρκεια των χρόνων η Χ.Α.Ν.Θ. είναι πάντα παρούσα στην πόλη, προσφέροντας αφιλοκερδώς τις υπηρεσίες της σε ιδρύματα, σε πρόσφυγες, σε οικογένειες που έχουν ανάγκη, σε ειδικές κοινωνικές ομάδες, οργανώνοντας δράσεις σε περιοχές και συνοικισμούς που την είχαν ανάγκη, κυρίως όμως προσφέροντας διεξόδους δημιουργικής αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου στα παιδιά και τους νέους. Το 1939 μόνο η δικτατορία του Μεταξά διέκοψε τη λειτουργία της. Μετά τον πόλεμο η ΧΑΝΘ επαναλειτούργησε το 1946.

Το 1954 η Χ.Α.Ν.Θ. ιδρύει το πρώτο της παράρτημα στην Καλαμαριά και ακολουθεί το 1989 το παράρτημα στο Ασβεστοχώρι.

Το 2006 ολοκληρώνεται το έργο αξιοποίησης του ακινήτου της Χ.Α.Ν.Θ. στη Θεσσαλονίκη με την κατασκευή του γυάλινου κτιρίου πολλαπλών χρήσεων, του υπόγειου parking 1.000 θέσεων, των εξωτερικών γηπέδων και του υπερσύγχρονου κλειστού αθλητικού κέντρου 'Μίμης Τσικίνας', με γήπεδα αθλημάτων σάλας, αίθουσες χορού, γυμναστικής, ενδυνάμωσης και πινγκ πονγκ. Το 2013 θα κατασκευαστεί και θα λειτουργήσει το Αθλητικό Μουσείο Μπάσκετ.

Σήμερα η Χ.Α.Ν.Θ. είναι ένας ζωντανός οργανισμός με 1.000 τακτικά και 10.000 έκτακτα μέλη, εκ των οποίων 4.500 είναι παιδιά. Αναπτύσσει πολλά και ποικίλα προγράμματα και δράσεις σε διάφορους τομείς με γνώμονα την ισόμετρη ανάπτυξη της ψυχής, του πνεύματος και του σώματος των νέων ανθρώπων και κυρίως την ανάπτυξη του εθελοντισμού. Διοικείται από 24 μελές συμβούλιο εθελοντών το οποίο εκλέγεται κατ' έτος από τα τακτικά της μέλη. Στις διάφορες επιτροπές της συμμετέχουν 200 και πλέον εθελοντές. Η Χ.Α.Ν.Θ., πέρα από το ιστορικό διατηρητέο κεντρικό της κτίριο, το αθλητικό κέντρο και τις αθλητικές της εγκαταστάσεις στο κέντρο της πόλης, διατηρεί δύο Παραρτήματα, στην Καλαμαριά και στο Ασβεστοχώρι.

Στο Ασβεστοχώρι ξεκίνησε η ανέγερση νέου σύγχρονου κτιρίου πολλαπλών χρήσεων και θα παραδοθεί την Άνοιξη του 2013. Επίσης, διαθέτει κατασκηνώσεις με μόνιμες εγκαταστάσεις στον Άγ. Ιωάννη – Πηλίου, στον Άγ. Νικόλαο – Χαλκιδικής και στο Νυμφαίο Φλώρινας.

Στη δύσκολη περίοδο που διανύει η χώρα, η Χ.Α.Ν.Θ. συνεχίζει με συνέπεια και υπευθυνότητα το ρόλο της, να στέκεται δίπλα στους νέους, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην κοινωνική δράση και προσφορά και εστιάζοντας στις συγκεκριμένες προκλήσεις των καιρών. Η δήλωση στο Παγκόσμιο Συμβούλιο των Χ.Α.Ν.Θ. το 1998 αποτυπώνει επιγραμματικά τους στόχους της Οργάνωσης: «Η Χ.Α.Ν.Θ. είναι ένα παγκόσμιο Χριστιανικό, οικουμενικό, εθελοντικό κίνημα για γυναίκες και άντρες, με ιδιαίτερη έμφαση στην ειλικρινή ανάμειξη νέων ανθρώπων και αναζητά να μοιραστεί το Χριστιανικό ιδεώδες της δημιουργίας μιας ανθρώπινης κοινότητας, όπου θα επικρατεί η δικαιοσύνη με αγάπη, ειρήνη και συμφιλίωση για την πληρότητα της ζωής όλων των υπάρχεων.»

Κάρολος Τρικολίδης
Διευθυντής ορχήστρας

Γεννήθηκε το 1947 στο Bad Aussee της Αυστρίας από μητέρα Αυστριακή και πατέρα Έλληνα. Σπούδασε στις Ανώτατες Μουσικές Σχολές της Βιέννης και του Σάλτσμπουργκ βιολί με τον G. Pichler, σύνθεση με τον A. Uhl και κρουστά με τον R. Hochrainer. Εκπαιδεύτηκε στη διεύθυνση ορχήστρας από τους H. Swarowsky και M. Karadagić. Έλαβε μέρος σαν ενεργό μέλος σε σεμινάρια με τους F. Ferrara, B. Maderna, H. von Karajan, Sir A. Boult, M. Horvat και εργάστηκε ως βοηθός μαζί τους, καθώς και με τον G. Patanæa.

Διακρίθηκε με πρώτα βραβεία σε διεθνείς διαγωνισμούς στη Μπεζανσόν (1970), στη Φλωρεντία (1971) και στη Βουδαπέστη 1977, όπου του απονεμήθηκαν όλα τα ειδικά βραβεία (δώδεκα). Σε διαγωνισμό στο Παρίσι (1977) διακρίθηκε ως ο μοναδικός Ευρωπαίος υπότροφος στη θέση του βοηθού μαέστρου της Συμφωνικής Ορχήστρας της Βοστώνης, όπου συνεργάστηκε με τους L. Bernstein, S. Ozawa, A. Previn, G. Schuler και Θ. Αντωνίου.

Από 25 χρόνων εργάζεται συνεχώς σε μόνιμες θέσεις. Από το 1972 μέχρι το 2008 ήταν μόνιμος αρχιμουσικός της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης. Επίσης, εργάστηκε ως πρώτος μαέστρος σε διάφορες όπερες σε Γερμανία και Ουγγαρία (1973-1980) και ως μόνιμος μαέστρος του Γαλλικού Εθνικού Μπαλέτου “Roland Petit” στη Μασσαλία, με περιοδείες σε όλη την Ευρώπη (1979-1984). Υπήρξε μόνιμος φιλοξενούμενος μαέστρος της Εθνικής Συμφωνικής Ορχήστρας της Ισλανδίας (1984-1987) και, από το 1991, Γενικός Μουσικός Διευθυντής της Φιλαρμονικής Ορχήστρας του Debrecen της Ουγγαρίας.

Ως φιλοξενούμενος μαέστρος έχει διευθύνει επανειλημμένα πάνω από εκατό ορχήστρες σε Ευρώπη, Αυστραλία, Ρωσία και Ιαπωνία. Εμφανίστηκε στα Διεθνή Φεστιβάλ Δρέσδης, Παρισιού, Αθήνας, Βουδαπέστης, Βιέννης, Αιξ-Αν-Προβάνς κ.ά.

Πραγματοποίησε ραδιοφωνικές εγγραφές και τηλεοπτικές συναυλίες με το ABC, BBC, ORTF, RAI, WDR, ORF, MRT, NRO κ.ά., καθώς και εγγραφές δίσκων με τη Φιλαρμονική Ορχήστρα της Βουδαπέστης, τη Συμφωνική Ορχήστρα Gulbenkjan της Λισσαβόνας και την Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της Ισλανδίας, με έργα σύγχρονων συνθετών.

Μαρίνα Βουλογιάννη
Σοπράνο

Η σοπράνο Μαρίνα Βουλογιάννη γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη. Σπούδασε κλασικό τραγούδι με τη B. Τσαμπαλή στο Νέο Ωδείο Θεσσαλονίκης. Ως υπότροφος του ίδρυματος «Μαρία Κάλλας» μελέτησε στην Ιταλία με την G. Ravazzi, ενώ αργότερα μελέτησε με την υψηφωνού B. Γκαβάκου.

Έκανε το ντεμπούτο της στο χώρο της όπερας το 1993 στο M.M.A., τραγουδώντας το ρόλο της Susanna στην όπερα *Le Nozze di Figaro* του Mozart. Ακολούθησαν σημαντικοί ρόλοι, ανάμεσα στους οποίους οι: Fiordiligi/Così fan Tutte, Donna Anna/Don Giovanni, Η Γυναίκα στο Σκοτεινό Τοπίο του Έρωτα στο θέατρο Αυλαία της Θεσσαλονίκης και Mimi/La Bohème στην Όπερα Θεσσαλονίκης. Ερμήνευσε επίσης τους ρόλους: Minerve/Orphée aux Enfers, Euridice/Orfeo ed Euridice, Erste Dame/Die Zauberflöte, Nedda/Pagliacci, Medora/Il Corsaro, Giovanna Seymour/Anna Bolena, Sacerdotesa/Aida, Micaëla/Carmen, Governess/The Turn of the Screw, Liù/Turandot, Contessa/Le Nozze di Figaro, Αντιγόνη στην ομώνυμη όπερα του Μίκη Θεοδωράκη, καθώς και Μυρίνη στη Λυσιστράτη του ίδιου συνθέτη, που παρουσιάστηκε σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη στο πλαίσιο της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας. Επιπλέον ερμήνευσε το ρόλο της Δάφνης στη Ρέσσον Σαμάρα στο Ηράδειο και την Donna Elvira/Don Giovanni στην Ε.Λ.Σ..

Έχει συμμετάσχει σε συναυλίες μουσικής δωματίου και έχει συνεργαστεί ως σολίστ με μεγάλα και μικρά ορχηστρικά σύνολα.

Παράλληλα με τη δραστηριότητά της ως σολίστ, η Μαρίνα Βουλογιάννη έχει συνεργαστεί με Ωδεία της Θεσσαλονίκης διδάσκοντας μονωδία και έχει πραγματοποιήσει σεμινάρια κλασικού τραγουδιού και όπερας.

**Δήμητρα Καλαϊτζή - Τηλικίδου
Μέτζο σοπράνο**

Η μεσόφωνος Δήμητρα Καλαϊτζή - Τηλικίδου γεννήθηκε στο Ωραιόκαστρο της Θεσσαλονίκης το 1988. Ξεκίνησε τις σπουδές μονωδίας στο Νέο Ωδείο Θεσσαλονίκης στην τάξη της Σοφίας Κυανίδου και κατόπιν συνέχισε στην τάξη της Βαρβάρας Τοσαμπαλή, από όπου και πήρε Δίπλωμα Μονωδίας με βαθμό Άριστα Παμψηφεί.

Από το Σεπτέμβρη του 2011, συνεχίζει τις σπουδές της στο Hochschule für Musik und Tanz Köln στην τάξη της Prof. Brigitte Lindner και ήδη βρίσκεται στο έτος πτυχίου. Το 2009 απέσπασε πρώτο έπαινο στον 25ο Πανελλήνιο Διαγωνισμό Μονωδίας του Συνδέσμου Αποφοίτων Ωδείων Θεσσαλονίκης. Είναι υπότροφος του συνδέσμου Richard Wagner για το έτος 2013.

Ως σολίστ έχει ηχογραφήσει για την γερμανική ραδιοφωνία το ρόλο του Consiglio στο έργο του Emilio de Cavalieri *Rappresentazione di anima e di corpo*.

Τον Αύγουστο του 2012 εμφανίστηκε στο πλαίσιο του φεστιβάλ Schlossfestspiele Zwingenberg ως Praskowia και Grisette στην οπέρα του F. Lehar *Die lustige Witwe*. Έχει λάβει μέρος, ως ενεργό μέλος σε σεμινάρια των Cheryl Studer, Kurt Equiluz, Άρη Χριστοφέλλη και Johannes Martin Kranzle. Ως μέλος της χορωδίας Θεσσαλονίκης έχει λάβει μέρος, στις παραγωγές *Carmen*, *Tosca* και *Orphée aux enfers* του Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης. Είναι πτυχιούχος αρμονίας.

Τον Ιανουάριο του 2013 θα εμφανιστεί στο πλαίσιο της παραγωγής του Μουσικού Πανεπιστημίου της Κολωνίας, ως «Μητέρα» στο έργο *Xánioel και Γκρέτελ* του E.Humperdinck.

Είναι επίσης απόφοιτος του τμήματος Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Α.Π.Θ.

**Γιάννης Χριστόπουλος
Τενόρος**

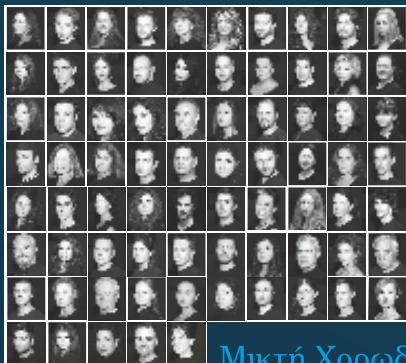
Ο Γιάννης Χριστόπουλος γεννήθηκε στην Αθήνα.

Από μικρή ηλικία ασχολήθηκε με το τραγούδι, σπουδάζοντας αρχικά βυζαντινή μουσική. Στη συνέχεια ξεκίνησε να ασχολείται με το κλασικό τραγούδι και το 1998 τιμήθηκε με την υποτροφία «Αλεξάνδρα Τριάντη» από τον Οργανισμό Μεγάρου Μουσικής Αθηνών και ολοκλήρωσε τις σπουδές του στην Cremona της Ιταλίας.

Έχει ερμηνεύσει πρωταγωνιστικούς ρόλους κλασικού και σύγχρονου ρεπερτορίου στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και Θεσσαλονίκης και στην Εθνική Λυρική Σκηνή και έχει συνεργαστεί με όλες τις σημαντικές ορχήστρες της Ελλάδας. Έχει εμφανιστεί σε διεθνή φεστιβάλ και σε παραγωγές όπερας (Carnegie Hall, National Auditorium Madrid, Maggio Musicale Fiorentino, The Cairo Opera).

Στο χώρο της διοικογραφίας έχει κυκλοφορήσει τα εξής έργα: *H επιπτροφή της Ελένης*- όπερα του Θάνου Μικρούτσικου, *Στον τόπο μου τέλεια ξένος*- κύκλος τραγουδιών του Θάνου Μικρούτσικου σε ποίηση του Francois Villon, *Αποκάλυψη του Ιωάννου*- ορατόριο του Τάσου Ιωαννίδη, *Χρονικό της Αλώσεως*- ορατόριο του Γιώργου Χατζηνάσιου βασισμένο στο χρονικό του Γεωργίου Φραντζή.

Από τον Ιανουάριο του 2008 μέχρι τον Οκτώβριο του 2012 ήταν πρόεδρος του Συλλόγου Πρωταγωνιστών Εθνικής Λυρικής Σκηνής.

Μικτή Χορωδία Θεσσαλονίκης

Η “Μικτή Χορωδία Θεσσαλονίκης” αποτελεί συνέχεια της “Χορωδίας Θεσσαλονίκης”, η οποία ιδρύθηκε το 1987 και αποτελείται από σπουδαστές και αποφοίτους Ανώτερων και Ανώτατων Μουσικών Σχολών.

Στο ευρύτατο ρεπερτόριό της περιλαμβάνονται έργα Αναγέννησης, Κλασικής και Ρομαντικής περιόδου, ορατόρια, όπερες, musicals, έργα σύγχρονων Ελλήνων και ξένων συνθετών, καθώς και πρώτες εκτελέσεις έργων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Έχει εμφανιστεί κατ’ επανάληψη στα «Δημήτρια», στο ΜΜΘ και στο ΜΜΑ, στο Ηρώδειο, στην ΕΛΣ, στις Διεθνείς Μουσικές Ημέρες, στο Ελληνικό Φεστιβάλ, σε φεστιβάλ άλλων πόλεων της Ελλάδος και έχει συνεργαστεί με Ελληνικές και Ξένες Ορχήστρες σε όπερες και ορατόρια.

Έχει εμφανιστεί σε πολλές χώρες και έχει τιμηθεί με Χρυσά, Αργυρά και Χάλκινα Μετάλλια σε Διεθνείς Διαγωνισμούς. Συμμετείχε στις Πολιτιστικές Πρωτεύουσες «Θεσσαλονίκη 97», «Πράγα 2000» και «Πάτρα 2006».

Από το 1993 συμπράττει με ελληνικές και ξένες ορχήστρες και έχει συνεργαστεί με κορυφαίους μαέστρους. Από το Σεπτέμβριο του 2001 συμμετέχει στην εναρκτήρια Συναυλία των “Δημητρίων” και στις Οπερετικές παραγωγές του Ο.Μ.Μ.Θ.

Έχει συνεργαστεί με την Όπερα Θεσσαλονίκης.

Την Χορωδία από την ίδρυσή της διευθύνει η Μαίρη Κωνσταντινίδου.

Μαίρη Κωνσταντινίδου
Διεύθυνση χορωδίας

Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη και είναι απόφοιτος του Κ.Ω.Θ. των τάξεων πάνου της κ. Καλαϊτζή και ανωτέρων θεωρητικών του κ. Μιμίκου.

Σπούδασε Διεύθυνση με τους κ.κ. Αγραφιώτη, Erdei και Titner σε Ελλάδα, Ουγγαρία και Αγγλία αντίστοιχα. Συνεργάστηκε με τις κορυφαίες ορχήστρες και πολιτιστικούς οργανισμούς της χώρας σε οπερετικές παραγωγές και σε ορατόρια.

Εμφανίστηκε σε Αμερική και Καναδά σε συναυλίες μουσικής δωματίου, στη Β' Biennale Νέων Καλλιτεχνών στη Βαρκελώνη και έχει ηχογραφήσει στην EPT 3 και στο Γ' Πρόγραμμα.

Διηγύθυνε χορωδίες σε Τσεχία, Γερμανία, Ουγγαρία και Σουηδία. Κατέκτησε τη Β' Θέση στο Διεθνή Διαγωνισμό Νέων Μαέστρων Χορωδίας στην Πράγα το 1995.

Διευθύνει τη “Χορωδία Θεσσαλονίκης” από την ίδρυσή της, με την οποία κατέκτησε ένα χρυσό, δύο αργυρά και τρία χάλκινα μετάλλια σε Διεθνείς Διαγωνισμούς, ενώ εμφανίζεται σε διάφορα Φεστιβάλ της Ελλάδος και του εξωτερικού.

Επί σειρά ετών έχει διευθύνει τις χορωδίες Θερμαϊκός, Αποφοίτων Ανατόλια, Νέου Ωδείου και Μουσικού Κολλεγίου.

Είναι καθηγήτρια του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης, ενώ από το καλοκαίρι του 2004 διδάσκει και διευθύνει τη “Χορωδία Θερινής Ακαδημίας της Πράγας”.

Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης από το 1959...

Θεσσαλονίκη και κλασική μουσική φέρνουν ασυναίσθητα στο μωαλό την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης. Τα τελευταία πενήντα χρόνια η Κ.Ο.Θ. είναι ένα από τα πιο αντιπροσωπευτικά, εξαγώγιμα προϊόντα της πόλης και ένα από τα δύο σημαντικότερα συμφωνικά σχήματα της χώρας.

Η Κ.Ο.Θ. έχει κατορθώσει να εντάξει την κλασική μουσική στην καθημερινότητα της πόλης με εκπαιδευτικά προγράμματα, εβδομαδιαίες συναυλίες, αλλά και διεθνείς δισκογραφικές παραγωγές. Ιδρύθηκε το 1959 από τον Σόλωνα Μιχαηλίδη και στα χρόνια που πέρασαν, μαέστροι με διεθνή καταξίωση έχουν αναλάβει την καλλιτεχνική της διεύθυνση, ενώ παράλληλα μεγάλα ονόματα, γνωστά στο διεθνές μουσικό στερέωμα, συνέπραξαν μαζί της. Σήμερα η Κ.Ο.Θ. αριθμεί 120 μουσικούς και καλλιτεχνικός διευθυντής της είναι ο Αλέξανδρος Μυράτ.

Εκτός από τις τακτικές συναυλίες της, η ορχήστρα έχει επενδύσει και σε αξιόλογα και πρωτότυπα προγράμματα, που συνδυάζουν περισσότερες από μια τέχνες ή είδη μουσικής, όπως την συνοδεία ταινιών βωβού κινηματογράφου, παραγωγές όπερας και μπαλέτου, συναυλίες συμφωνικού ροκ, συναυλίες σε ασυνήθιστους χώρους. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται και συναυλίες κοινωνικού χαρακτήρα για ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, εμφανίσεις σε φυλακές, νοσοκομεία, σχολεία και σε διάφορα κοινωνικά ιδρύματα.

Σαν συνέχεια της εκπαιδευτικής της παράδοσης, πραγματοποιούνται κάθε χρόνο προγράμματα που στόχο έχουν την διάδοση της κλασικής μουσικής στις νεότερες γενιές. Ένα από αυτά είναι η πολιτική της «ανοιχτής πρόβας», όπου σχολεία από όλη την πόλη και την περιφέρεια έχουν την δυνατότητα να παρακολουθήσουν πρόβες των συναυλιών, να συνομιλήσουν με τους μουσικούς και να γνωρίσουν από κοντά τα όργανα της ορχήστρας. Μέρος της εκπαιδευτικής της δραστηριότητας αφιερώνεται στην ανάδειξη νέων ταλέντων, με διαγωνισμούς νέων καλλιτεχνών, στους οποίους προσφέρεται η δυνατότητα σύμπραξης με την ορχήστρα στα πρώτα βήματα της καλλιτεχνικής τους πορείας.

Πρωτοπορώντας στον ελληνικό χώρο, τα τελευταία χρόνια η Κ.Ο.Θ. συνεργάζεται με διεθνούς κύρους δισκογραφικές εταιρίες, όπως οι NAXOS, EMI, BIS σε ηχογραφήσεις σπάνιων και ξεχωριστών έργων, που αποσπούν εξαιρετικές κριτικές και βραβεία τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό.

Η Κ.Ο.Θ. πραγματοποιεί συναυλίες σε ολόκληρη την Ελλάδα. Κάθε χρόνο το πρόγραμμά της περιλαμβάνει περιοδείες και εμφανίσεις στην περιφέρεια και στα μεγάλα αστικά κέντρα, ενώ σταθερή είναι η παρουσία της στα μεγάλα μουσικά φεστιβάλ της χώρας. Τα τελευταία χρόνια έχει ταξιδέψει και στο εξωτερικό, πραγματοποιώντας συναυλίες σε Γαλλία, Ιταλία, Γερμανία, Τσεχία, Κύπρο και Κίνα.

(1809-1847)

Φέλιξ Μέντελσον - Μπαρτόλντυ

«Ο Χριστός, ορατόριο για σολίστ, χορωδία και ορχήστρα, έργο 97»

Το 1847, την τελευταία χρονιά της ζωής του, ο Μέντελσον σκόπευε να γράψει ακόμη ένα ορατόριο με τίτλο Ο Χριστός, το οποίο θα κορύφωνε και θα ολοκλήρωνε τα δύο προηγούμενα ορατόρια – Παύλος, έργο 36 και Ηλίας, έργο 70 – σαν τριλογία. Ο συνθέτης είχε την ιδέα, να συνδυάσει την Παλαιά με την Κανή Διαθήκη, καθώς και να ενώσει την εβραϊκή θρησκεία με την χριστιανική.

Πιθανώς έβλεπε και μια σχέση με την δική του οικογένεια: ο παππούς του, ο Μωυσής, ήταν σαν ο πατριάρχης της Παλαιάς Διαθήκης, ο πατέρας του, ο Αβραάμ, συμβόλιζε την αλλαξιοπτία του Εβραίου Σαούλ στον Χριστιανό Παύλο.

Ο κόμης φον Μπούνζεν, ο οποίος υποστήριξε την ιδέα της θεματικής, ετοίμασε το κείμενο, βασιζόμενος κυρίως στην Αγία Γραφή. Το έργο προβλεπόταν να έχει τρία μέρη – Γέννηση του Χριστού / τα Πάθη / η Ανάσταση – αλλά ο Μέντελσον δεν πρόλαβε να συνθέσει το τελευταίο. Γνωρίζοντας τις καντάτες και τα Πάθη του Μπαχ, ο Μέντελσον διατηρεί μια ανάλογη δομή στα δύο μέρη, καταλήγοντας πάντα και σε ένα χορικό.

Το α' μέρος, η Γέννηση του Χριστού, αρχίζει μ' ένα σόλο της σοπράνο, η οποία ρετσιτατιβικά ανακοινώνει τη γέννηση του Θείου Βρέφους. Ακολουθεί ένα τερτούέτο ανδρικών φωνών, που αντιπροσωπεύουν τους τρεις μάγους, που αναζητούν τον νέο βασιλιά. Η προφητεία για ένα άστρο που ανατέλλει, αποδίδεται πολύ όμορφα από την πλήρη χορωδία μέσα από λιτή μίμηση και αποτελεί το κεντρικό θέμα σ' αυτό το μέρος. Θα καταλήξει σεμνά στο γνωστό χορικό των Χριστουγέννων

'Wie schoen leucht' uns der Morgenstern' (πόσο όμορφα λάμπει ο αυγερινός).

Το β' μέρος για τα Πάθη του Χριστού αρχίζει επίσης μ' ένα σόλο ρετσιτατιβίο. Ακολουθεί ένας διάλογος ανάμεσα στο λαό και τους ιερείς (χορωδία), τον Πιλάτο (τενόρο) και κάποιες μεμονωμένες φωνές, όπου η ένταση όλο μεγαλώνει στο πλήθος και θα κορυφωθεί σ' ένα φουγκάτο, στο οποίο ζητούν να σταυρωθεί ο Χριστός. Το β' μέρος ολοκληρώνεται με τη μελωδία του χορικού 'Ο Welt, ich muss dich lassen' (Ω, κόσμε, πρέπει να σε εγκαταλείψω) σε κάπως πιο ρομαντική εναρμόνιση.

Αν και αυτό το τελευταίο ορατόριο του Μέντελσον χρησιμοποιεί χορωδία και ορχήστρα, έχει έναν πιο συγκρατημένο χαρακτήρα από τα δύο προηγούμενα, που ίσως οφείλεται στο γεγονός, ότι ο συνθέτης δεν πρόλαβε να ολοκληρώσει το έργο. Ξεχωρίζουν όμως οι όμορφες γεμάτες συναίσθημα μελωδίες κυρίως στα χορωδιακά.

Evelin Voigtmann

(1860-1903)

Χούγκο Βολφ

«Νύχτα Χριστουγέννων, για σολίστ, χορωδία και ορχήστρα»

Ο Αυστριακός συνθέτης Χούγκο Βολφ έμαθε βιολί και πιάνο αρχικά από τον πατέρα του, ο οποίος ήταν ερασιτέχνης μουσικός. Το ταλέντο του στη μουσική φάνηκε νωρίς, οι ‘οργανωμένες’ σπουδές του στο Ωδείο της Βιέννης (1875-77) διακόπηκαν όμως πρόωρα, λόγω κάποιου αστέίου, που έκανε ο νεαρός στον διευθυντή. Έτσι ο Βολφ συνεχίζει μόνος του τις σπουδές του.

Μια ιδιαίτερη ευαισθησία, που έτρεφε πάντα για την ποίηση, τον οδήγησε στην μελοποίηση τραγουδιών, που τελικά αποτελούν τον κύριο και καλύτερο κορμό στο έργο του. Ο ευέξαπτος χαρακτήρας του, που ίσως χειροτέρεψε από την ασθένεια, που είχε κολλήσει στα 18 του, αλλά και οι συχνά πολύ καυστικές κριτικές μουσικής, που έγραψε για την εφημερίδα *Wiener Salonblatt* (1884-86) έκαναν και το δικό του κοινό ιδιαίτερα αιστηρό απέναντι του. Έτσι ζούσε στα όρια της φτώχειας και κυρίως χάρη στην υποστήριξη κάποιων φίλων του.

Από τα έργα απόλυτης μουσικής, ολοκληρώθηκαν η Θαυμάσια Ιταλική Σερενάτα και κάποια έργα για το θέατρο. Από τις προσπάθειές του να γράψει όπερες, ουσιαστικά μόνο η μία ολοκληρώθηκε, *Der Corregidor*. Τα τελευταία χρόνια της ζωής του, ο Βολφ έπαθε κρίσεις τρέλας λόγω της ασθένειάς του και κλειστήκε σε φρενοκομείο, όπου και πέθανε. Αν εξαιρέσει κανείς, πως ο Βολφ ακολούθησε τον P. Βάγκνερ ως είδωλό του, εισάγοντας και ένα είδος ‘εξαγγελτικών μοτίβων’ στα τραγούδια του, στις υπόλοιπες πτυχές της ζωής του, αλλά και στην εξαιρετική ευαισθησία στην μελοποίηση των ποιημάτων, υπάρχουν πολλές ομοιότητες με τον Σούμπερτ.

Το έργο *Νύχτα Χριστουγέννων* μπορεί να χαρακτηριστεί καντάτα για σόλο φωνές, χορωδία και ορχήστρα. Ο Βολφ μελοποίησε το

ομώνυμο ποίημα του August Graf von Platen (1796-1835) μεταξύ 1886 και 1889, κατά την ώριμη περίοδο του, ενώ η πρεμιέρα του έργου έγινε το 1891 στο Μάγχαϊμ.

Ο συνθέτης σημειώνει σε μια επιστολή του τα εξής για το έργο: «Το έργο εισάγεται από δύο μοτίβα σε επεξεργασία – τα οποία ενιοχύνονται μέχρι την υψηλότερη λάμψη και ύστερα στγά στγά σιβήνουν – που κυριαρχούν σε όλη την εισαγωγή. Αυτά τα δύο μοτίβα αποτελούν το κύριο θέμα της σύνθεσης, συμβολίζοντας την προσωπικότητα του Χριστού, του παιδιού και του κατακτητή του κόσμου. Σε μια παιδική απλή μελωδία των ξύλινων πνευστών – μια πραγματικά λαϊκή μελωδία, που τραγούδησα κι εγώ σαν παιδί σε λαϊκά λατρευτικά δρώμενα της Άγιας Νύχτας – απαντάει το κόρνο, και αργότερα τα τρομπόνια με πάθος. Μ’ αυτό το μοτίβο θα τραγουδήσει ο χορός των πιστών τα λόγια ‘Άινο προσφέρουμε στο Βρέφος’. [...] Στο τέλος με την προφητεία του αγγέλου και με την απάντηση της χορωδίας των βοσκών και πιστών, εμφανίζονται νέα μουσικά θέματα, που θα καταλήξουν στο γεμάτο πάθος θέμα, που πλέον παρουσιάζεται από όλη την ορχήστρα για να προβάλει το δόγμα του θεανθρώπου και της λύτρωσης.»

Ενώ ο Βολφ διατηρεί το κείμενο ως έχει, στους στίχους ‘Άινο προσφέρουμε στο Βρέφος’ επεμβαίνει, αλλάζοντας τα πρόσωπα: ο χορός των βοσκών γίνεται χορός των πιστών, διότι ο συνθέτης το θεωρούσε πιο ουσιώδες έτσι. Η χρήση μίας μελωδίας χορικού με την ‘καθαρή’ μελωδική της γραμμή, καθιστά αυτό το σημείο το κεντρικό στο έργο, σαν μια κορύφωση μέσω της λιτότητας, που ξεχωρίζει μέσα στην πλούσια και γεμάτη βαγκνερικό ύφος ορμονική και μελωδική γλώσσα του υπόλοιπου έργου.

Evelin Voigtmann

Χριστουγεννιάτικα Τραγούδια

Η λέξη κάλαντα προέρχεται από την λατινική *calendae*, που σημαίνει νεομηνία. Κατά τα πρώτα Χριστιανικά χρόνια, τα κάλαντα-άσματα σηματοδοτούν το Δωδεκάμερο (Χριστούγεννα, Περιπομή του Χριστού ή Αγίου Βασιλείου, Φώτα). Στις περισσότερες χώρες της γης, τα Χριστούγεννα τραγουδιούνται ειδικά τραγούδια, άλλα με προέλευση απ' την εκκλησία και άλλα από την λαϊκή παράδοση. Στην αποφινή συναυλία θα ακουστούν μερικά από τα πιο γνωστά τραγούδια των Χριστουγέννων από διάφορες χώρες, τα οποία ενώνουν τους λαούς μεταξύ τους, ανεξάρτητα από την προέλευσή τους.

Η **Άγια Νύχτα** είναι το πιο γνωστό παγκοσμίως τραγούδι για τα Χριστούγεννα και είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα, πως ένα τραγούδι γίνεται ‘δημοτικό’, δηλαδή τραγουδιέται από όλους, χωρίς να ξέρουμε, ποιός είναι ο δημιουργός του. Στην περίπτωση της Άγιας Νύχτας ανακαλύφθηκαν όμως οι δημιουργοί του τραγουδιού: Το 1818, ο βοηθός ιερέα J. Mohr (1792-1848), ήθελε να δώσει ένα απλό τραγούδι στο ποίμνιο του Oberndorf, για την λειτουργία των Χριστουγέννων. Έτσι έδωσε το ποίημά του ‘Stille Nacht, heilige Nacht’ στον οργανίστα του χωριού, τον Fr. X. Gruber (1787-1863), για να γράψει μία απλή μελωδία. Ο Gruber ανταποκρίθηκε και οι δύο τους τραγουδήσαν την Άγια Νύχτα για πρώτη φορά στις 24 Δεκεμβρίου 1818 μετά την λειτουργία. Η κατανυκτική μελωδία απλώθηκε γρήγορα σε όλο τον κόσμο και το κείμενο μεταφράστηκε σε πάνω από 300 γλώσσες.

Το τραγούδι **Jingle Bells** θεωρείται πως γράφτηκε μεταξύ 1850 και 1857 από τον αμερικανό συνθέτη J. L. Pierpont (1822-1893). Αν και υπάρχουν διάφορες εκδόσεις για τη δημιουργία του, σίγουρα ξέρουμε, ότι αρχικά δεν γράφτηκε για τα Χριστούγεννα. Επειδή όμως το τραγούδι άρεσε ιδιαίτερα, έγινε ένα πασίγνωστο χριστουγεννιάτικο κομμάτι.

Η μελωδία του ζωηρού και χαρούμενου τραγουδιού Γιορτινά τραγούδια ηχούνε έχει τις ρίζες της πιθανόν στην Ουαλία τον 16ο αιώνα με τίτλο **New Year's Day**. Οι στίχοι του ‘Deck the Halls’ μάλλον γράφτηκαν αργότερα στην Αμερική, χωρίς να είναι γνωστό από ποιν, ενώ η πρώτη έκδοση έγινε το 1881.

Τα **Κάλαντα Ουκρανίας** προέρχονται αρχικά από ένα τραγούδι της Ουκρανίας για την Πρωτοχρονιά, που το επεξεργάστηκε ο δάσκαλος και μουσικός M. Leontovich (1877-1921) το 1916. Το τραγούδι μιλούσε για ένα χελιδόνι, που φέρνει ευημερία με την ερχόμενη άνοιξη.

Τα **Κάλαντα του Κόβεντρου** είναι από τα παλαιότερα αγγλικά τραγούδια, η μελωδία του τοποθετείται τον 15ο αιώνα, ενώ τα λόγια πρέπει να γράφτηκαν το 1534 από τον Robert Croo, για να παρουσιαστούν σε σκηνή από παράσταση θρησκευτικού περιεχομένου στους δρόμους

του Κόβεντρου. Το τραγούδι είναι το νανούρισμα των μητέρων για τα μωρά, πριν εισβάλουν οι στρατιώτες του Ήρωδη να σκοτώσουν τα νεογέννητα.

Noël Nouvelet είναι ένα παλιό γαλλικό τραγούδι αρχικά για την Πρωτοχρονιά. Χρονολογείται από τον 15ο αιώνα και η μελωδία παραπέμπει στην αρχή ενός γρηγοριανού ύμνου για την Παναγία ‘Ave maris stella’. Σχετικά γρήγορα, κατά τον 17ο και 18ο αιώνα, προσαρμόστηκαν στη μελωδία διάφοροι στίχοι στα αγγλικά και έτοι το τραγούδι έγινε ευρύτερα δημοφιλές.

Ο **μικρός τυμπανιστής** είναι από τα νεώτερα τραγούδια, αν και οι ρίζες του προέρχονται από ένα τοσχικό τραγούδι, το οποίο η K. Davis μετέφρασε στα αγγλικά το 1941. Το τραγούδι μιλάει για ένα μικρό φτωχό αγόρι, το οποίο δεν έχει τίποτε άλλο να προσφέρει στον Χριστούλη από το να παίξει το τυμπανάκι του.

Η χάρη του γνωστού ελληνικού τραγουδιού **Χίονια στο Καμπαναριό** βρίσκεται στην απλή μελωδία και τον ρυθμό, που θυμίζει την αργή κίνηση μίας καμπάνας. Η προέλευσή του δεν μας είναι γνωστή. Το τραγούδι αναφέρεται στην προετοιμασία για τη χριστουγεννιάτικη λειτουργία σε ένα ελληνικό χωριό.

Το **τζάκι παρουσιάζει τρεις ενότητες** με διαφορετικό χαρακτήρα, που ταιριάζει με τα λόγια. Η πρώτη επεξεργασία εναρμόνισης της μελωδίας έγινε από τον Τάσο Παππά (1926-1970) για χορωδία. Αυτήν ο Γ. Σαμπροβαλάκης την επεξεργάστηκε το 2005 για ορχήστρα. Το θαύμα, ένα παραδοσιακό τραγούδι από τα Απαλάχια συλλέχτηκε γύρω στα 1930 από τον J. J. Niles. Η εναρμόνιση του Τ. Παππά προβάλλει την κάπως τροπική μελωδία με σόλο φωνή, στηηριζόμενη σε απαλές συγχορδίες. Στην ενορχήστρωσή του, ο Γ. Σαμπροβαλάκης υποστηρίζει την μαγική ατμόσφαιρα με μία λεπτή επιλογή των χρωμάτων της ορχήστρας.

Τα κάλαντα με τις απέριττες μελωδίες και τους ζωηρούς ρυθμούς τους και με τη λαϊκή τους ποίηση, αποτελούν ένα μεγάλο κομμάτι του ελληνικού πολιτισμού. Μας μεταφέρουν στην ατμόσφαιρα της μεγάλης γιορτής των Χριστουγέννων. Όπως στα **Κάλαντα της Θράκης** και της **Προποντίδος**, η μουσική που τα συνοδεύει είναι απλή και ευχάριστη, ποικίλλει όμως ανά περιοχή. Στα χριστουγεννιάτικα κάλαντα διακρίνουμε τη χαρμόσυνη αγγελία της γέννησης του Χριστού πάντα μαζί με ένα μέρος ευχών για καλή τύχη.

Evelin Voigtmann

«Christmas concert»

Dedicated to the community of the Y.M.C.A. of Thessaloniki

Friday, December 21st, 2012

YMCA Athletic Center «Mimis Tsikinas» - 21:00

Conductor: Karolos Trikolidis

Soprano: Marina Voulogianni

Alto: Dimitra Kalaitzi-Tilikidou

Tenor: Giannis Christopoulos

Participating: Mixed Choir of Thessaloniki

Choir-master: Mary Konstantinidou

PROGRAMME

Felix Mendelssohn-Bartholdy (1809-1847): *Christus*, op. 97 (20')

Hugo Wolf (1860-1903): *Christnacht* (18')

Intermission

Christmas songs (*in alphabetical order*)

Carols of Propontis for choir and orchestra

(arrangement Nestor Taylor)

Coventry Carol for tenor, choir and orchestra

(arrangement Nestor Taylor)

Jingle Bells for tenor, choir and orchestra

(arrangement Nestor Taylor)

New Years' Day for choir and orchestra

(arrangement Giannis Sabrovalakis, Tasos Pappas)

Noël Nouvelet for tenor, choir and orchestra

(arrangement Nestor Taylor)

Silent Night for soprano, mezzo soprano, baritone, choir and orchestra

(arrangement Nikos Athinaios)

Snow Has Fallen On The Belltower for choir and orchestra

(arrangement Nestor Taylor)

The Fireplace for choir and orchestra

(arrangement Giannis Sabrovalakis, Tasos Pappas)

The Little Drummerboy for choir and orchestra

(arrangement Nestor Taylor)

The Miracle for soprano, choir and orchestra

(arrangement Giannis Sabrovalakis, Tasos Pappas)

Thracian Carols for choir and orchestra

(arrangement Nestor Taylor)

Ukrainian Carols for choir and orchestra

(arrangement Nestor Taylor)

ΟΙ ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΤΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Καλλτεχνικός Διευθυντής

Αλέξανδρος Μυράτ

Α' Βιολιά

Εξάρχοντες

Σίμος Παπάνας

Αντώνης Σουσάμογλου

Κορυφαίοι Α'

Μικής Μιχαηλίδης

Γιώργος Πετρόπουλος

Θεόδωρος Πατσαλίδης

Tutti

Μαρία Σουέρφε

Ευάγγελος Παπαδημήτρης

Εύη Δελφινοπούλου

Κρυστάλλης Αρχοντίς

Γιώργος Κανδυλίδης

Ανδρέας Παπανικολάου

Γκρέτα Παπά

Μαρία Σπανού

Ευτυχία Ταλακούδη

Χριστίνα Λαζαρίδη

Γιώργος Γαρυφαλλάς

Έκτορας Λάπας

Στράτος Κακάμπουρας

Β' Βιολιά

Κορυφαίοι Α'

Ανθούλα Τζίμα

Κορυφαίοι Β'

Αλέκας Τζιαφέρης

Ντέιβιντ-Αλεξάντερ Μπόγκοραντ

Tutti

Μίμης Τοποτίδης

Θανάσης Θεοδωρίδης

Δέσποινα Παπαστεργίου

Isabelle Both

Ευαγγελία Κουζώφ

Πόπη Μυλαράκη

Ελευθέριος Αδαμόπουλος

Μαρία Εκλεκτού

Γιώργος Κουγιουμτζόγλου

Μικέλ Μιχαηλίδης

Ίγκορ Σελαλμαζίδης

Ίγγα Συμονίδου

Αναστασία Μιουρλή

Νίκος Τσανακάς

Ιρένη Τοπούρια

Βιόλες

Κορυφαίοι Α'

Νεοκλός Νικολαΐδης

Χαράδ Σειρά

Κορυφαίοι Β'

Αντώνης Πορίχης

Αλεξάνδρα Βόλτση

Tutti

Φελίτσια Ποπίκα

Ειρήνη Παραλίκα

Χρήστος Βλάχος

Κατερίνα Μητροπούλου

Βιολέτα Θεοδωρίδου

Δημήτρης Δελφινόπουλος

Ρόζα Τερζιάν

Δημοσθένης Φωτιάδης

Παύλος Μεταξάς

Θανάσης Σουργκούνης

Βιολοντσέλα

Κορυφαίοι Α'

Βασίλης Σάτης

Απόστολος Χανδράκης

Ντιμίτρι Γκουντίμοβ

Κορυφαίοι Β'

Λίλα Μανόλα

Tutti

Βίκτωρ Δάβαρης

Δημήτρης Πολυζωϊδης

Γιάννης Στέφος

Χρήστος Γρίμπας

Μαρία Ανισέγκου

Δημήτρης Αλεξάνδρου

Ιωάννα Κανάτου

Ζόραν Στέπης

Κοντραμπάσα

Κορυφαίοι Α'

Χαράλαμπος Χειμαρίδης

Κορυφαίοι Β'

Γιάννης Χατζής

Ηρακλής Σουμελίδης

Tutti

Ελένη Μπουλασίκη

Ειρήνη Παντελίδη

Λεωνίδας Κυρίδης

Μιχάλης Σαπουντζής

Γιώργος Πολυχρονίδης

Φλόκουτα

Κορυφαίοι Α'

Νικολός Δημόπουλος

Όθωνας Γκόγκας

Κορυφαίοι Β'

Γιάννης Ανισέγκος

Μάλαμα Χατζή

Tutti

Νίκος Κουκής

Όμπος

Κορυφαίοι Α'

Δημήτρης Καλπαξίδης

Δημήτρης Κίτσος

Κορυφαίοι Β'

Γιάννης Τσόγιας-Ραζάκοβ

Ντάριο Σαρτόρι

Tutti

Παναγιώτης Κουγιουμτζόγλου

Κλαρινέτα

Κορυφαίοι Α'

Κοσμάς Παπαδόπουλος

Χρήστος Γραονίδης

Κορυφαίοι Β'

Πόλλα Σμιθ-Διαμαντή

Αλέξανδρος Σταυρίδης

Tutti

Βασίλης Καρατζήβας

Φαγκότα

Κορυφαίοι Α'

Βασίλης Ζαρόγκας

Γιώργος Πολίτης

Κορυφαίοι Β'

Κώστας Βαβάλας

Μαρία Πουλιούδη

Tutti

Μαλίνα Ηλιοπούλου

Κόρνα

Κορυφαίοι Α'

Τριάνων Ελευθεριάδης

Κορυφαίοι Β'

Βασίλης Βραδέλης

Παντελής Φειζός

Tutti

Δημήτρης Δεσποτόπουλος

Τρομπέτες

Κορυφαίοι Α'

Σπύρος Παπαδόπουλος

Γρηγόρης Νέτσκας

Κορυφαίοι Β'

Γιώργος Λασκαρίδης

Tutti

Δημήτρης Κουρατζίνος

Τρομπόνια

Κορυφαίοι Α'

Φιλήμων Στεφανίδης

Αθανάσιος Ντώνες

Κορυφαίοι Β'

Φώτης Δράκος

Γιώργος Κόκκορας

Tutti

Ευάγγελος Μπαλτάς

Τούμπα

Κορυφαίοι Β'

Γιώργος Τηνιακούδης

Παύλος Γεωργιάδης

Τύμπανα

Κορυφαίοι Α'

Δημήτρης Βίττης

Βλαντιμήρ Αφανάσιεβ

Κρουστά

Κορυφαίοι Β'

Κώστας Χανής

Tutti

Ελευθέριος Αγγουριδάκης

Ντελιά Μηχαηλίδου

Άρπα

Κορυφαίοι Α'

Κατερίνα Γίμα

Πιάνο

Κορυφαίοι Α'

Μαριλένα Λιακοπούλου

Έφορος Κ.Ο.Θ.: Ελένη Μπουλασίκη

Βοηθός Έφορου Κ.Ο.Θ.: Εύη

Δελφινοπούλου

Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ Κ.Ο.Θ.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Αλέξανδρος Μυράτ

e-mail: artisticdirector@tsso.gr

AN. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

Κέλλυ Μιμηκοπούλου

e -mail: management@tsso.gr

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ -
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Μίνα Παπακωνωπαντίνου

e -mail: secretary@tsso.gr

e-mail: schools@tsso.gr

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Φίλιππος Χατζησόμου

e-mail: philh@tsso.gr

Κατερίνα Καιμάκη

e -mail: artisticplan@tsso.gr

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Μαρία Νιμπή

e -mail: maria@tsso.gr

Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης

Κολοκοτρώνη 21, 56430

Σταυρούπολη

(Κτίριο Μονής Λαζαριστών)

Αίθουσα Δοκιμών Κ.Ο.Θ.

Λ. Νίκης 73, 54622

Θεσσαλονίκη

T 2310 257 900, F 2310 252035, info@tsso.gr

ΠΡΟΒΟΛΗ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ-ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Νίκος Κυριακού

e -mail: info@tsso.gr

ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ

Μανώλης Αδάμος

e-mail: economics@tsso.gr

Έφη Τερζή

e-mail: accounting@tsso.gr

ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ-ΑΡΧΕΙΟ

Θεοδώρα Καραμανίδου

e -mail: library@tsso.gr

ΦΡΟΝΤΙΣΤΕΣ

Πέτρος Γιάντος

Γιώργος Νιμπής

ΤΑΜΕΙΟ ΠΩΛΗΣΗΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ

Έλενα Παράσοχου

Γιώτα Κοκόλη

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΟΣ Κ.Ο.Θ.

Αρχιμήδης Παναγιωτίδης

Εκδοτήριο Κ.Ο.Θ.

Πλατεία Αριστοτέλους

Τηλ. 2310 236990

ΑΠΟΛΑΥΣΤΕ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ
ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ
ΣΤΙΣ ΗΧΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ
ΤΗΣ Κ.Ο.Θ.

Τρόπος γιώς για γιάγια

«Μου 'παν έδα να πάρε στη XANO,
ρα πα παρι παρι»

Χορηγοί επικοινωνίας

